

Spotvogel

Nederlanders (Engelsen)

Laten we het maar gewoon toegeven, Nederlanders kunnen het niet. Ik heb het nu niet over de paar mensen die het wel kunnen, een Bert de Bruin bijvoorbeeld, een Aart van der Spoel en ook een Bernadette Balten, die kunnen het natuurlijk wel. Maar zij schrijven geen boeken. Het gaat me nu om die Nederlanders die in hun publikaties wel vogels noemen, maar die het vertikken om het beestje bij de naam te noemen.

Neem nou dr. A.H. Colijn, die in 1937 een dik boek liet verschijnen over zijn expeditie naar het CarstENZEBERGTE in het toenmalige Nederlandsch Nieuw Guinea: *Naar de eeuwige sneeuw van tropisch Nederland*. Hij en zijn metgezellen klimmen zich een ongeluk en wat weten ze te melden als ze op 4000 meter zijn aangekomen? "Er zwemmen hier eenden rond, en er vliegen koppels patrijzen voor onze voeten op". Wat voor eenden, denk ik dan, wat voor patrijzen? Trouwens "patrijzen", hebben ze die daar wel? Nu moeten we Colijn ook weer niet te kort doen, want soms is zijn beschrijving een stuk nauwkeuriger, hoewel waarschijnlijk niet aanvaardbaar voor de CDNA. Hij ziet namelijk ook "een zwarten vogel met een gelen band om het lijf". Zeker één van die eenden die nog moest leren zwemmen.

En dan denk je, dat was de jaren 20, later zal het wel beter zijn geworden. Nou, vergeet het maar. Eind jaren 80 maakt de bergbeklimmer Bart Vos dezelfde reis als Colijn en schrijft daar een werkelijk prachtig boek over: *Naar het sneeuwgebergte* (1992). En wat ziet hij als hij op de top staat? Bladzijde 32 geeft uitsluitel: "kleine grijsbruine vogels". En het blijft smullen, want op bladzijde 153 vinden we weer een ornithologische verwijzing. Deze keer gaat het om "witte vogels, zo groot als reigers". Nee, het zal niet in die Nederlanders opkomen om wat duidelijker te zijn.

Engelsen kunnen het dus wel. Tim Severin en zijn bemanning bijvoorbeeld, zeilen in 1976 in een bootje van koeiehid van Ierland naar Noord-Amerika (*The Brendan Voyage*, 1978). Onderweg worden alle waargenomen vogels tot op ondersoort gedetermineerd, en als ze er niet uit het hoofd uitkomen *raadplegen ze een vogelgids, want die hadden ze meegenomen!* Als er midden op zee een uitgeput bundeltje veren op de boot neerstrijkt zien ze geen "klein grijsgroen vogeltje", nee, dan landt er gewoon een Waterpieper.

Zo ook de beroemde Redmond O'Hanlon, die in 1983 dwars door de jungle van Borneo loopt en daarvan verslag doet in *Into the Heart of Borneo* (1984). Hij neemt voor deze helletocht het allernoodzakelijkste mee: vier vishaken, een dichter (James Fenton) en het standaardwerk van Bertram E. Smythies *The Birds of Borneo* (1960). Dit boek ligt hier naast mij terwijl ik dit schrijf, het weegt twee kilo, wat een toewijding! Als Redmond zich eens een dagje wat depri voelt, dan gaat hij niet zitten nadenken over vroegere vriendinnen of zo, nee, dan pakt hij Smythies uit zijn rugzak en leest over de vogels van Borneo.

Want bij Engelse schrijvers hebben vogels een naam.